ఆస్తిపంజరం

అమరేంద్ర

"ఎందుకీ మొసలి కన్నీళ్ళు?" అని చరాలున అనేసింది ఇందిరమ్మ.

చురుక్కున బాకుతో పొడిచినట్లు, ఛళ్ళున కొరడాతో చరిచినట్లు ఆ మాటలు రామదాసుని ఎంతో బాధ పెట్టినై. తల వంచుకొని అక్కడే ప్రాణంలేని ప్రతిమలాగా కూచుండి పోయాడు. అవుననటానికి, కాదన టానికీ నోరు మెదపలేక పోయాడు. కెరటాలుగా పొంగి వస్తున్న దుఃఖంలో అతని మనస్సు సుడితిరిగి పోయింది.

కాదు. కాదు. తన విచారమంతా కపట నాటకం కాదు. తల్లి తండ్రుల్లేని దిక్కులేని కుర్రవాణ్ణి తెచ్చి ఇంట్లో కన్న కొడుకులాగా పెంచాడు ఇందిర భర్త సుందరరావు. అండ లేని తనని ఆదుకొని ఆదరించి పెంచి పెద్ద వాణ్ణి చేశాడు. చదువు చెప్పించాడు. అటు వంటి సుందరరావు, అనుక్షణమూ తను నాన్నా అంటూ చుట్టూ తిరిగిన తండ్రి ఆకస్మికంగా గుండె ఆగి చనిపోయాడు. అటు వంటి వాత్సల్యమూర్తిని కోలుపోయి విలపిస్తున్న తన కన్నీళ్ళు మొసలికన్నీళ్ళా? ఆ మాటల్లో ఎంత కుటిలత్వం, ఎంతనిర్దయా, ఎంత స్పర్థా– తలచుకున్నకొద్దీ తల తిరిగి పోతోంది. గుండె మండిపోతూంది.

తను "అమ్మా" అంటూ ఆమెకి ఎంత దగ్గరగా పోవాలనుకుంటాడో ఆమె అంత దూరంగా విదిల్చి కొడుతుంది. తను ఆమె చుట్టూ అల్లుకు పోవాలనే ప్రయత్నిస్తాడు. ఇందిర మాత్రం అతన్ని పురుగులాగా దులప రించేస్తుంది. ఇన్నాళ్ళూ సుందరరావు చూపిన ఆదరాభిమానాల వల్లనే తను ఆ ఇంట్లో నిలబడగలిగాడు. ఇందిర తననిఎంత ఈసడిం చేదో సుందరరావు అంత దగ్గరికి తీసేవాడు. మొన్న మొన్నటిదాకా సుందరరావు తన కన్న తండ్రి కాదని రామదాసుకి తెలియనేతెలియదు.

ఆ ఇంట్లో అడుగు పెట్టిన క్షణమే అతన్ని సుందరరావు హృదయ మధ్యంలోకి స్వీకరించి కన్న కొడుక్కంటే మిన్నగా ప్రేమించటం మొదలు పెట్టాడు. మొదటి చూపులోనే ఎందుకో ఇందిరకు ఈ దిక్కులేని దీనుడి మీద కారణం లేని ద్వేషం అంకురించింది. ఈ ఊరు పేరు తెలియని బికారిని పెంచు కోటం తనకి సుతరామూ ఇష్టం లేదని భర్తకి నెత్తిన నోరు పెట్టుకుని చెప్పింది. దిక్కులేని పిల్లాడికి తమ ఆస్తి నంతా కట్టబెట్టటం తనకి గిట్టదనీ, ఎవరైనా దగ్గరి బంధువుల పిల్లాణ్ణి, కులం గోత్రం కలిసిన వాణ్ణి పెంచుకుందామని ఎంతో పట్టు పట్టింది. ఏ విషఘడియలోనో ఇందిరమాటను జవదాటి యెరుగని సుందరరావు ఈ సందర్భంలో మాత్రం భార్య మాటని చెవిలో దూరనివ్వలేదు. ఆ అనాథబాలకుడు రామదాసు మీద భార్యకి అవ్యాజమైన మమకారం ఏర్పడిపోతుందనుకున్నాడు. రామదాసుని భార్య చిన్న చూపు చూడ్డం దేనికో అర్థంకాక సుంద రరావు లోపల్లోపలే బాధపడ్డాడు. ఆ దీనుడి మీద తన అనుగ్రహానికీ, ఇందిరమ్మ ఆగ్ర హానికీ కారణాలేమిటని గ్రహించిన సుందరరావు రామదాసుమీద పంచప్రాణాలూ పెట్టుకొని బతికాడు. తనింత ఆకస్మికంగా చని పోతానని సుందరరావు కలలో కూడా అనుకో లేదు. అయినా ముందు చూపు మనిషి కావటంచేత ఒక కాగితంమీద రామదాసే తన ఆస్తికి వారసుడని వ్రాసి కవర్లో పెట్టి ఆ కవరు రామదాసు పెట్టెలో అడుగున పెట్టాడు. ఆ కాగితం రిజిస్ట్రరు చేయించనూ లేదు, రామదాసునికా సంగతి ప్రత్యక్షంగా చెప్పనూ లేదు.

సుందరరావు హఠాత్తుగా మరణించేసరికి ఇంట్లో రామదాసుకున్న అధికారం, ఆదరం ఒక్కసారిగా మాయమైపోయినై. తను పరాయివాడనీ, తనకి ఆ ఇంట్లో కానీ, ఆస్తితో ఏమీ సంబంధం లేదని అనుక్షణము ఇందిర సూటీపోటీ మాటలతో అంటస్తూనే వుంది. రామదాసుకి ఆస్తిమీద మమకారమే కాని సుందరరావుమీద నిజమైన ప్రేమలేదని ఇందిర అభిప్రాయం. అందుకే అతనివిమొసలి కన్నీళ్ళని అనటానికి కొంచెమైనా సంకో చించలేదు.

మొన్న చిందర వందరగా వున్న గుడ్డల్ని సర్దుతుంటే పెట్టె అడుగునున్న కవరు రామదాసు కళ్ళ పడింది. అందులో ఏముందో

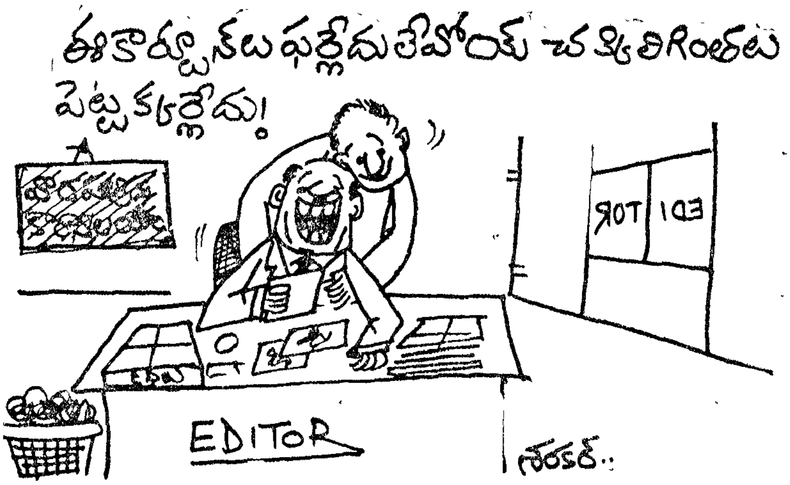

ఇంద్రాణి సభకువచ్చి నలుగురిముందూ నిలిచింది. మునులు తలలెత్తలేకపోయారు. దిక్పాలకులు ఒకరి ముఖం ఒకరు చూసుకున్నారు. రాజపురుషుల ముఖాలు కోపంతో జేవురించాయి. వారిచేతులు ఖడ్గాలమీదకు చేరుకున్నాయి! అప్సరసలు నిగ్రహించుకోలేక కన్నీళ్ళు కార్చారు. నహుషుడి ముఖం సహితం కళావిహీనమయింది అతడి గాంభీర్యం తెచ్చిపెట్టుకొన్నట్టుగా అందరికీ తెలిసిపోతోంది. సింహాసనం మీదవున్న అతడే దోషి అయినట్టూ, సభామధ్యన నిలబడివున్న ఇంద్రాణే అతడిని విచారిస్తున్నట్టూ వుంది వాతావరణం.

నహుషుడు ఇంద్రాణిమీద మోపిన నేరం, శత్రువర్గంతో చేతులు కలిపి, శుక్రాచార్యుల తపస్సు భంగం కాకుండా అడ్డుపడిందని. మునులు ఇంద్రాణిని ప్రశ్నించలేకపోయారు. ఇంద్రాణి తానే తన ఆరోపణకు సమాధానం చెప్పుకొంది.

"నేను రాక్షస రాజ్యానికి వెళ్ళినమాట యథార్థం. కానీ, శత్రువులలో చేతులు కలపటానికి కాదు. అంత నీచకార్యం నే నెప్పుడూ చేయను. దేవయాని జయంతి కూతురని అందరికీ తెలిసిన విషయమే! ఆమెను చూడటానికి వెళ్ళాను."

అది దోషమని ఎవరూ అనలేకపోయారు. నహుషుడే అనలేక పోయాడు. అందుకని, 'మేనకతో మీ జయంతుడి వివాహం చెయ్యటం కోసం, మవ్వే ఈ పన్నుగడ పన్నివుండవచ్చుగదా!'' అన్నాడు.

"మేనకతో జయంతుడి వివాహం చెయ్యాలనే సంకల్పం నాకు లేదు. వారు పరస్పరం ప్రేమించుకొన్నారని తెలిసాక ఆ ప్రేమని గౌరవించాము. ఈ దేవలోకంలో ప్రేమని నిలుపుకోవటానికి వివాహాలు చేసుకోనక్కర్లేదు. కానీ, మేనక ఘంటాకర్ణుడికి బలి కాకుండా మాత్రమే ఈ వివాహం జరిపించాము."

సభ ఇంద్రాణి మాటలకు హర్షం ప్రకటించింది విషయాన్ని పరిశీలించి వివరాలు తెలుసుకొన్న దేవదూతలు, శుక్రాచార్యులను హెచ్చరించింది మయుడని చెప్పారు. మునుల ఇంద్రాణి దోషమేమీలేదని నిర్ణయించి ఆమెను సగౌరవంగా సభనుండి పంపివేసారు. నలుగురిలో నహుషుడే మూర్ఖుడిగా నిరూపింపబడ్డాడు. ఇంద్రాణి మీద ఎగతో దోషిగా ఆరోపించాడే కాని, ఇంద్రాణిని ఏమీ చెయ్యలేక పోయాడనీ, ఏమీ చెయ్యలేడనీ, లోకాలు గేలిచేసాయి. "ఇంద్రాణి సభకు రానూ వచ్చింది, సగౌరవంగా వెళనూ వెళ్ళింది. ఆమెను సభకు రప్పించిన అపకీర్తి

ఆంధ్రసచిత్రవారపత్రిక

పాఠకులకు...

పత్రిక ప్రచురణకు అవసరమగు న్యూస్‌ప్రింటుపై ప్రభుత్వం అదనపు పన్ను విధించడం చేతనూ, ముద్రణ కవసరమగు యితర ముడివస్తువుల ధరలలో పెరుగుదల చేతనూ 8-5-1981 తేదీ నుండి ఆంధ్ర సచిత్ర వారపత్రిక ధర తప్పని సరిగా పెంచవలసి వచ్చినది.

8-5-1981 నుండి ఆంధ్ర సచిత్ర వారపత్రిక

విడిప్రతి వెల 1-25 పైసలు

......కొత్త రేట్ల ప్రకారం చందా వివరాలు......

	ఏజెంటుద్వారా	పోస్టుద్వారా
	రు. పై.	రు. పై.
3 నెలలకు	16 25	16 90
6 నెలలకు	32-50	33 80
1 సంవత్సరం	65-00	67 60

పాఠకులు ఎప్పటి మాదిరిగానే తమ పూర్తి సహకారాన్ని అందిస్తారని ఆశిస్తున్నాము.

బిజినెస్ మేనేజరు,
ఆంధ్రసచిత్ర వారపత్రిక.

N.B.: 8-5-81 తేదీకి పూర్వపు పోస్టలు చందాల గడువును కొత్తరేట్ల ప్రకారము సవరించబడును.

తాజావార్తలకు, ప్రత్యేక శీర్షికలకు, వైవిధ్యంగల వ్యాసాలకు
ఆంధ్రపత్రిక దినపత్రిక చదవండి.

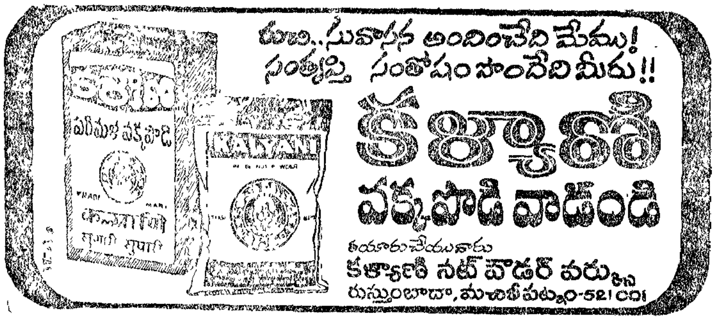

ప్రాతినిధ్యము లేనిచోట్ల స్టాకిస్టులు కావలెను

MFGRS: R. శంకర్‌దాస్ & కంపెని,
37 చకాలా స్ట్రీట్, బొంబాయి 400 003 • ఫోన్: 327513
అన్ని ప్రముఖ స్టోర్సులలో లభ్యం

ఆస్తి పంజరం

ఆత్రంగా తెరిచాడు. ఆస్తి అంతటికీ తనని అధికారిని చేస్తున్న ఆ కాగితాన్ని చూసి రామదాసు విస్తుపోయాడు. తన కళ్ళని తనే నమ్మలేక పోయాడు. అప్రయత్నంగా అతని కళ్ళలో నీళ్ళు తిరిగినై. ఆ కాగితాన్ని మళ్ళీ భద్రంగా కవరులో పెట్టేసి అడుగున పడేశాడు. అందులో ప్రతి అక్షరంలోనూ చనిపోయిన సుందర్రావు హృదయ స్పందం వినిపించింది. చూసిన క్షణంలోనే దానిని తీసుకెళ్ళి ఇందిరకి చూపుదామనిపించింది. కానిఎందుకో వెనకాడింది మనస్సు. ఈ కాగితం సంగతి అసలు ఇందిరకు తెలుసో లేదో ?

ఏమో? తెలిసినంత మాత్రాన ఇప్పుడావిడ మనస్సు మారుతుందా? పైగా తనమీద అనాదరణ ఇంకా రెచ్చిపోతుంది. ఆమె దృష్టిలో తను కేవలం ఆస్తి కాజెయ్యటానికి కాసుకుని కూచున్న దొంగ! అటువంటప్పుడు ఆవిడకి తనమీద మమకారం కలుగుతుందనుకోటం కలలో మాట. క్షణక్షణమూ ఆవిడలో మాత్సర్యం పెరుగుతోంది. సందేహం లేదు.

మరి తానిక ఆ ఇంట్లో ఏ ఆసరా చూసుకుని వుండాలి ? ఎందుకోసం వుండాలి ? ఇన్నాళ్ళూ తనని కంటికి రెప్పగా కాచిన సుందర్రావు అండ వుంది. ఆయన ప్రేమ, వాత్సల్యాలు అన్నిటినీ మరిపించినై. ఆయన ఆదరాభిమానాలకి ప్రపంచంలోని ధనమంతా కలిసినా సరిపోలేదు. ఇన్నాళ్ళూ ఇందిరకి కంటకంగా వున్నా తను ఆ ఇంట్లో వున్నది ఆస్తికోసం కానేకాదు. ఇకముందు తానక్కడ వుండవలసింది ఆస్తి కోసమేనా? అవును. ఆస్తికోసమే ఆవిడ అనే మాటలన్నిటినీ భరించి వున్నామసినా తుడుచుకుంటూ తానక్కడ వుండాలి. ఆవిడ ఎంత అగౌరవం చేసినా తనని కాదనుకుని పురుగులాగా తానక్కడ బతకాలి. అంతకి తప్ప గౌరవంగా తానెక్కడా బతకటానికిఆస్కారమేలేదు.

ఈ సంగతి ప్రతి క్షణమూ రామదాసుకి స్పష్టంగా తెలిసివస్తోంది. తాను దిక్కులేనివాడు. నా అనే వాళ్ళెవరూ అతనికి లేరు. అయినా అతనికి అభిమానం చేసిందొచ్చి చచ్చి స్వర్గాన వున్న సుందర్రావుగారి దయవల్ల పెరిగి పెద్దవాడయ్యాడు. కొద్దో గొప్పో చదువుకున్నాడు. తను ఏకాకి, బికారి.

అయినా తను వెక్కసమై పోయిన ఇంట్లో అణిగి పడి వుండటం తలకి మించిన పనిగా తోస్తోంది. అనుక్షణమూ తనను చీదరించుకునే ఇందిరని జలగలాగా పట్టుకుని ఆస్తికోసం ఆ కొంపలో పడి వుండటం రామదాసుకి పెద్ద తలవంపుగా వుంది. ఎంత ఆలోచించినా అతనికి ఒకటే దారి కనబడుతోంది. అది ఎంత ఘోరమైన, అసాధ్యమైన మార్గమైనా అదే తనకి శరణ్యంగా కనబడుతోంది.

తెల్లవార్లూ కళ్లల్లో వత్తులు వేసుకుని కూచున్నాడు పసితనంనుంచీ తను ఆ ఇంట్లో గడిపిన రోజులన్నీ మనస్సులో గిరగిరతిరిగినై. సుందర్రావు ఫోటోకేసి చూసినప్పుడల్లా అతనికి ఒళ్ళు తెలియని దుఃఖం పొర్లుకొచ్చింది. ఆ ఇంట్లో ఆయనవి రెండే ఫోటోలున్నాయ్. రెంటిలో చిన్న ఫోటో తీసుకుని జేబులో పెట్టుకున్నాడు. తన పెట్టె అడుగునున్న కవరుతీసి లాంతరు వెలుతుర్లో విన్నోసార్లు చదువుకున్నాడు. అతని కన్నీళ్ళతో అక్షరాలన్నీ చెదిరిపోయినయ్. ఆ కాగితం చేతో పుచ్చుకుని ఎప్పుడు తెల్లవారుతుందా అని ఎదురు చూశాడు.

గోడ గడియారం నాలుగు కొట్టింది. కిటికీలోంచి అరుణరాగ రేఖలు తూర్పు దిక్కున కనిపించినై. పక్కనున్న వేపచెట్టు గుబుర్లోంచి పక్షుల కిలకిల ధ్వనులు వినిపించినై. పిల్లిలాగా అడుగు వేస్తూ వాకిలి దాకా వెళ్లాడు. గిరున వెనక్కి తిరిగొచ్చి ఇందిర నిద్రపోతున్న గది గుమ్మం దగ్గర నిలబడి "అమ్మా" అని పిలిచాడు

ఉలిక్కిపడి లేచింది ఇందిర. "పొద్దున్నే ఏం మునిగిపోయింది? లేవగానే నీ ముఖం చూడాల్సొచ్చింది" అని విసుక్కుంటూ కళ్లు తెరిచింది.

"వెళ్తున్నానమ్మా! ఇక నా ముఖం చూపించి మిమ్మల్ని బాధించను లెండి. శలవిప్పించండి. వెళ్లొస్తా" అన్నాడు రామదాసు కన్నీళ్లతో వణుకుతున్న కంఠంతో.

ఇందిర తన చెవులని తానే నమ్మలేక పోయింది. ఆశ్చర్యంతో కళ్లు పెద్దవి చేసి "ఎక్కడికి?" అంది.

"ఎక్కడికో నేనేంచెప్పనమ్మా? ఎక్కడున్నా మీ మేలు జన్మ జన్మలకీ మరచిపోలేను. నాన్నగార్నీ, మిమ్మల్నీ ప్రతినిమిషమూ తలచుకుంటూ ఎక్కడో పొట్టపోసుకుంటాను" అని రామదాసు కొంచెంసేపు ఆగాడు. ఇందిర విస్మయంతో అతనికేసి రెప్ప వాల్చకుండా చూస్తూ "వెళ్తావా? నిజంగానా?" అని అడిగింది.

"నిజమేనమ్మా! వెళ్లిపోతూ మీ దగ్గర శలవు తీసుకుందామని నిద్రా భంగం చేశాను మీకు. క్షమించండి. ఇదిగో ఈ కవరు మీ దగ్గర భద్రంగా అట్టేపెట్టండి. నాన్నగారు దయతో నాకిచ్చినా వారి ఆస్తితో నాకేమీ ప్రమేయం లేదు. వారు నన్ను పెంచి పెద్ద వాణ్ణి చేసి చదువు చెప్పించారు. నా కంతే చాలు" అని వెళ్ళటానికి ఒక అడుగు ముందుకు వేశాడు. దీపం పెద్దదిచేసి ఆ కవరు విప్పి కాగితాన్ని ఇందిర ఆత్రంగా చదివేసి "ఆగు రామదాస్" అని కేకవేసింది.

"మరచిపోయానమ్మా! ఇదిగో నాన్నగారి చిన్న ఫోటో, మిమ్మల్నడిగి తీసుకపోదామనుకున్నాను" అన్నాడు రామదాసు క్షణం సేపు ఆగి.

"వెళ్లిపోతావా రామదాస్? అయితే నీ పెట్టె కూడా తీసుకపోవా?" అంది ఇందిరమ్మ.

"వొద్దమ్మా వొద్దు. మీమేలు జన్మజన్మలకీ మరచిపోలేను. దయుంచండి. వెళ్లొస్తా" అని చేతులు జోడించి గబగబా బైటికి వెళ్లి పోయాడు. ఇంకా విడిపోని మసక చీకటిలో రామదాసు క్షణంలో మటుమాయమై పోయాడు.

ఇందిర అక్కడే నిలబడిపోయింది. కాళ్ళ క్రింద నేల అణగారి పోతున్నట్లనిపించింది. లేశం కూడా ద్వేషంలేని రామదాసు ప్రశాంత గంభీరస్వరం ఆమె గుండెల్లో గింగురుమంటున్నది. కపటంలేని కల్మషంలేని అతని చిరునవ్వు ఆమె మనస్సుకి ఆగ్నేయాస్త్రంలాగా తాకింది. అప్రయత్నంగా "రామదాస్!" అని పిలిచింది. మారులేని ఆ పిలుపు దొడ్లో లేగదూడల "అంబా" అనే అరుపుల్లో కలిసి పోయింది.

* * *

"ఎందుకమ్మా ఇందిరమ్మా! ఊరికే కాలయాపన చేస్తావ్?" అంది పొరుగింటి సరస్వతమ్మ.

"బాగుందే మీరు చెప్పేది! నాదేనేమిటి ఆలస్యం?" అంది ఇందిర.

"కాకపోతే ఇంకెవరిది? నువ్వు ఊఁ అంటే రేపేపాటికి అన్నిపనులూ అయిపోవూ?"

"మీరూరికే మాట వరసకి అంటారుగాని నిజంగా ఇస్తారేమిటే"

"భలేదానివి. నెపం మా మీద వేద్దామనా! నువ్వు ఊఁ అను రేపేపాటికల్లా మా వారిని ఒప్పించి మా చిన్నవాడ్ని పెంపుడు చెయ్యక పోతే నా పేరు మారు పేరు పెట్టు! ఇదేమైనా కొత్త సంగతా? నీతో విన్నాళ్లనుంచో చెబుతున్నానో మరి. ఆ రామదాసు పారిపోవటంతో ఇప్పుడు చిక్కే తీరిపోయింది గదా. ఇంకెందుకమ్మా సంకోచం."

"నాకెందుకండీ సంకోచం? మీరు నిజంగా ఇస్తే కళ్లకద్దుకొని పెంచుకుంటాను. అంతకంటే నా కింకేం కావాలి?" ఇందిర అనటమే

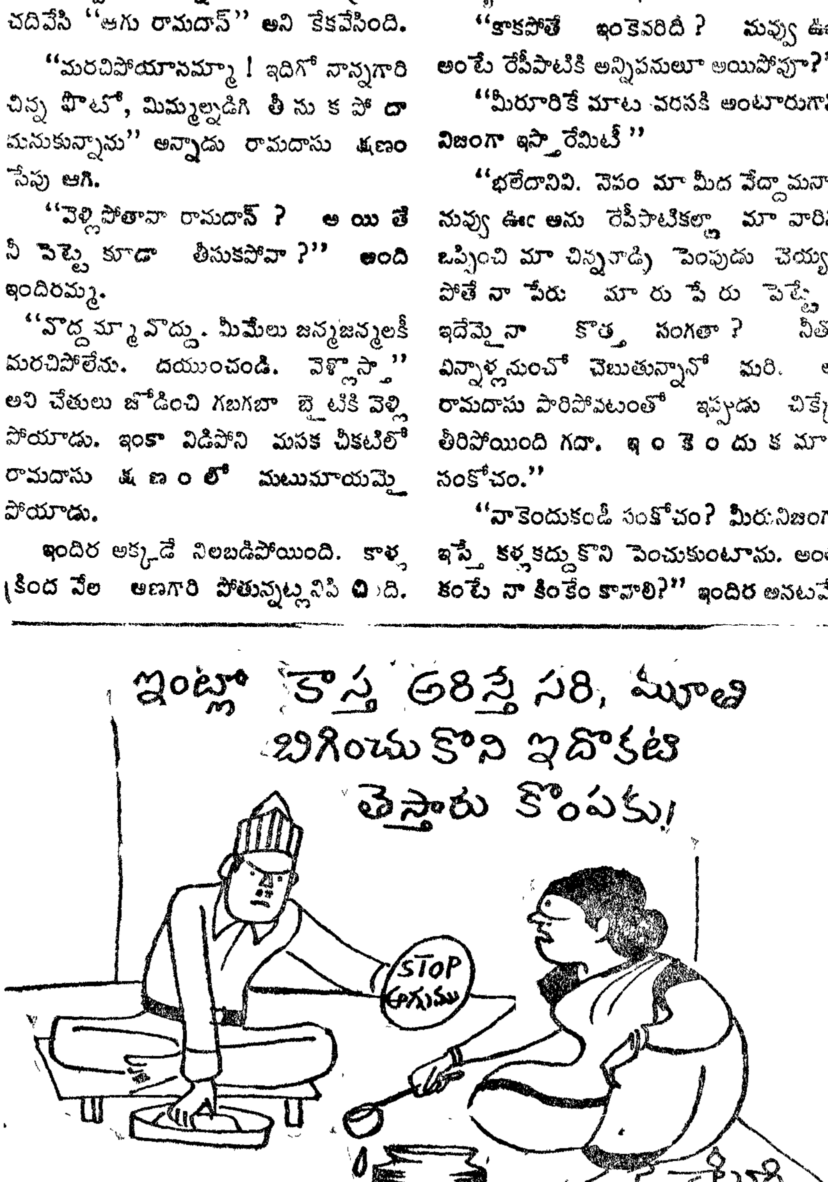

తడవుగా సరస్వతమ్మ తూనీగలాగా ఇంటిలోకి దూసుకుపోయింది.

ఆస్తి పంజరం

వారం తిరక్కముందే దత్త హోమం జరిగింది. కాగితాలతో అంతా బిగించుకున్నాకే సరస్వతమ్మగారు చిదంబరాన్ని ఇందిరమ్మగారికి పెంపుడు ఇచ్చింది. పెంపుడు జరిగే రోజున వద్దనుకున్నా రామదాసు ముఖమే ఆవిడ మనస్సులో తొంగి తొంగి చూసింది. అన్ని రోజులూ మనవి కావనీ ఎటువొచ్చి ఏటు పోయినా మంచిదన్న దూరదృష్టితో ఇందిర పది ఎకరాల పొలం మాత్రం తన పేరున అట్టేబెట్టుకుంది మిగిలిన పొలం పుట్రా యావత్తు చిదంబరాని కిచ్చేసింది. ఈ సంగతి తెలుసుకున్నాక సరస్వతమ్మగారి సంబరం సగం చచ్చిపోయింది. అంతా పిల్లాడి కివ్వకుండా కొంత తన పేర ఎందుకు పెట్టుకోవాలి? పెంపుడు జరిగిన క్షణం నుంచీ సరస్వతమ్మకి ఇందిర మీద ఈ విషయాన్ని పురస్కరించుకొని స్పర్థ ఏర్పడింది. ఇందిర మాత్రం ఈ విషయంలో ఎవరు చెప్పినా వినలేదు.

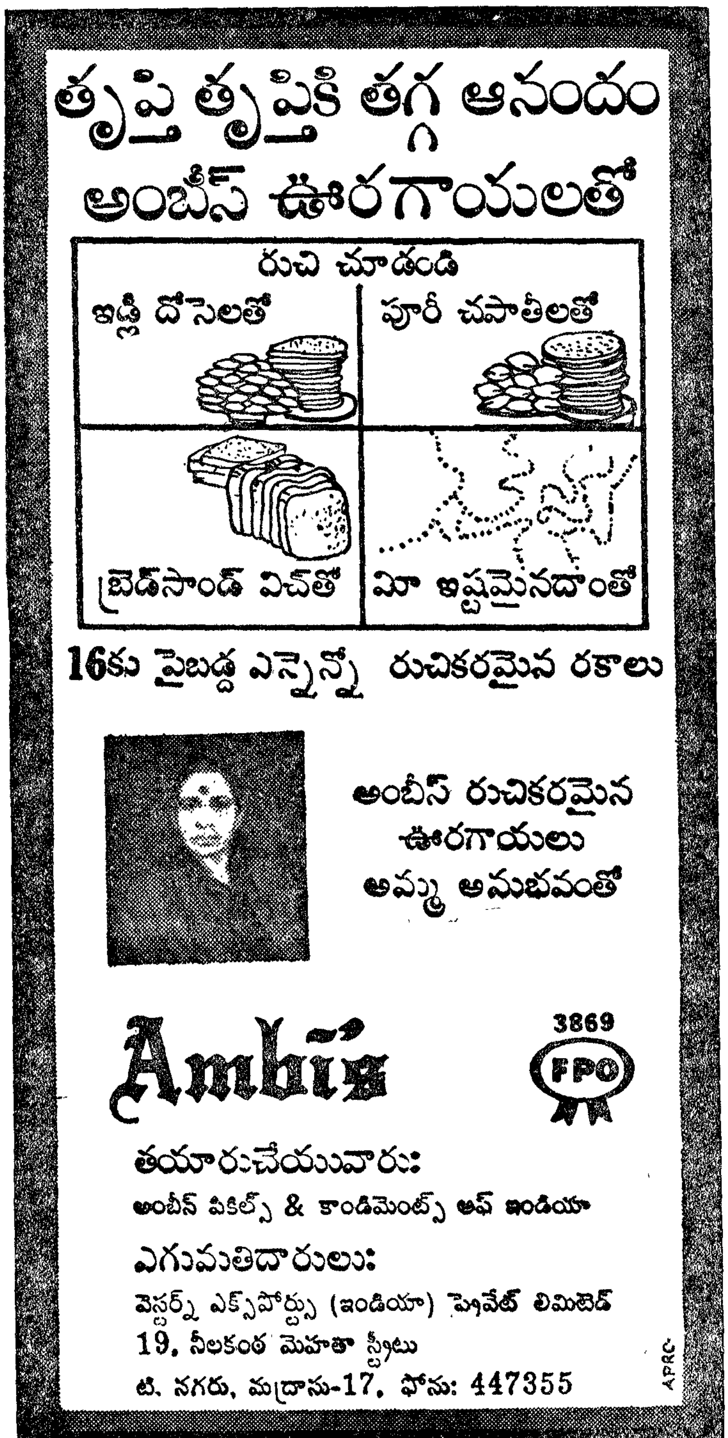

పెంచుకొనేటప్పటికి చిదంబరానికి తొమ్మిదో ఏడు. అప్పటికింకా అక్షరాభ్యాసం కాలేదు ఎంతో ఖర్చుపెట్టి ఇందిర అట్టహాసంగా అక్షరాభ్యాసం చేసింది. పగిలే పలకలకీ, విరిగే బలపాలకీ, బళ్లో తెచ్చే జట్టీలకీ, అంతులేదుకాని చదువు మాత్రం అంటటం లేదు. అయిదుబళ్లు వచ్చేసరికే పెద్దలు దిగివచ్చారు. తరువాత ఒక్కొక్క క్లాసు దాటటం ఒక పెద్ద గండం అయిపోయింది.

చదువుమాట దేవుడెరుగు. పోనీ కుదురుగా వుంటే ఇందిర సంతోషించేది. అల్లరికీ, ఆగానికీ, అఘాయిత్యానికీ అతన్ని చెప్పే మరొకళ్ళని చెప్పాలి గుడిగోడలెక్కి దూకటం, తోటిపిల్లల్ని చావగొట్టటం, చాటుగా ఇతర్లు కాల్చిపారేసిన ఎంగిలి బీడీలు తాగటం—చెయ్యని అల్లరిలేదు. ఇవన్నీ చూస్తుంటే ఇందిరకి ప్రాణం విసిగిపోయేది. సాధ్యమైనంతవరకు సహించేది. ఎప్పుడైనా కోపంవచ్చి భయం చెబుదామని చెయ్యి చేసుకుంటె చిదంబరం ఇంటికి పారిపోయేవాడు. గోరింతలు కొండంతలుచేసి చెప్పేవాడు. ఇక సరస్వతమ్మ పెద్ద రాద్ధాంతంచేసి ఊరునాడూ యాగీ చేసేది. ఆవిడ నోటి ధాటికి అంతా హడలిపోవలసిందే! ఆవిడ తిట్లు నిఘంటువులో కూడా దొరకవు!

ఒక్కనాడయినా చిదంబరం తనని నోరారా అమ్మా అని పిలిచిన పాపానపోలేదు. ఆ ఒక్క పిలుపుకి ఆవిడ గుండె ఝల్లుమని అన్నిటినీ క్షమించగలిగేది. చిదంబరం ఎంత కొక్కిరాయి గాడైనా ఆవిడమాత్రం ఎప్పుడూ 'నాయనా', బాబూ, అని ఎంతో ముద్దుగా పిలుచుకుంటుంది. తను ఎంత ఆప్యాయంగా లాలిస్తుందో వాడంత పెడసరంగా కసరి కొడతాడు. తను ఎంత ఆదరించి పెంచినా

ఇక్కడేదో కష్టపడుతున్నట్లుగా ఇంటికి పారిపోయి వారాల తరబడిగా తల్లిదండ్రుల దగ్గర వుండిపోతాడు. తను వెళ్లి బతిమాలిన కొద్దీ బిర్రబిగిసి కొమ్మెక్కి కూచుంటాడు. సరస్వతమ్మగారి అప్రతిహత దూషణలకి తనని గురి చేస్తాడు. అసలు చిదంబరం నోటి వెంట ఏ మాట వచ్చినా కట్టెవిరిచి పొయ్యిలో పెట్టినట్లుంటుంది. పుట్టింది మొదలు తల్లిదండ్రుల వల్ల గాని, భర్త వల్ల గాని మాటపడి ఎరుగని ఇందిర ఈ తిట్లకి లోపల్లోపల కుమిలిపోతుంది.

అయిదోక్లాసులోనే చిదంబరం సరస్వతీదేవికి సలాంకొట్టేశాడు. ఊళ్లో రికామీగా హైరోడ్డు క్రాపులు ఎగదువ్వి, ఛాతీ విరుచుకొని, సిగిరెట్లు తాగుతూ తిరిగే కుర్రాళ్ళ

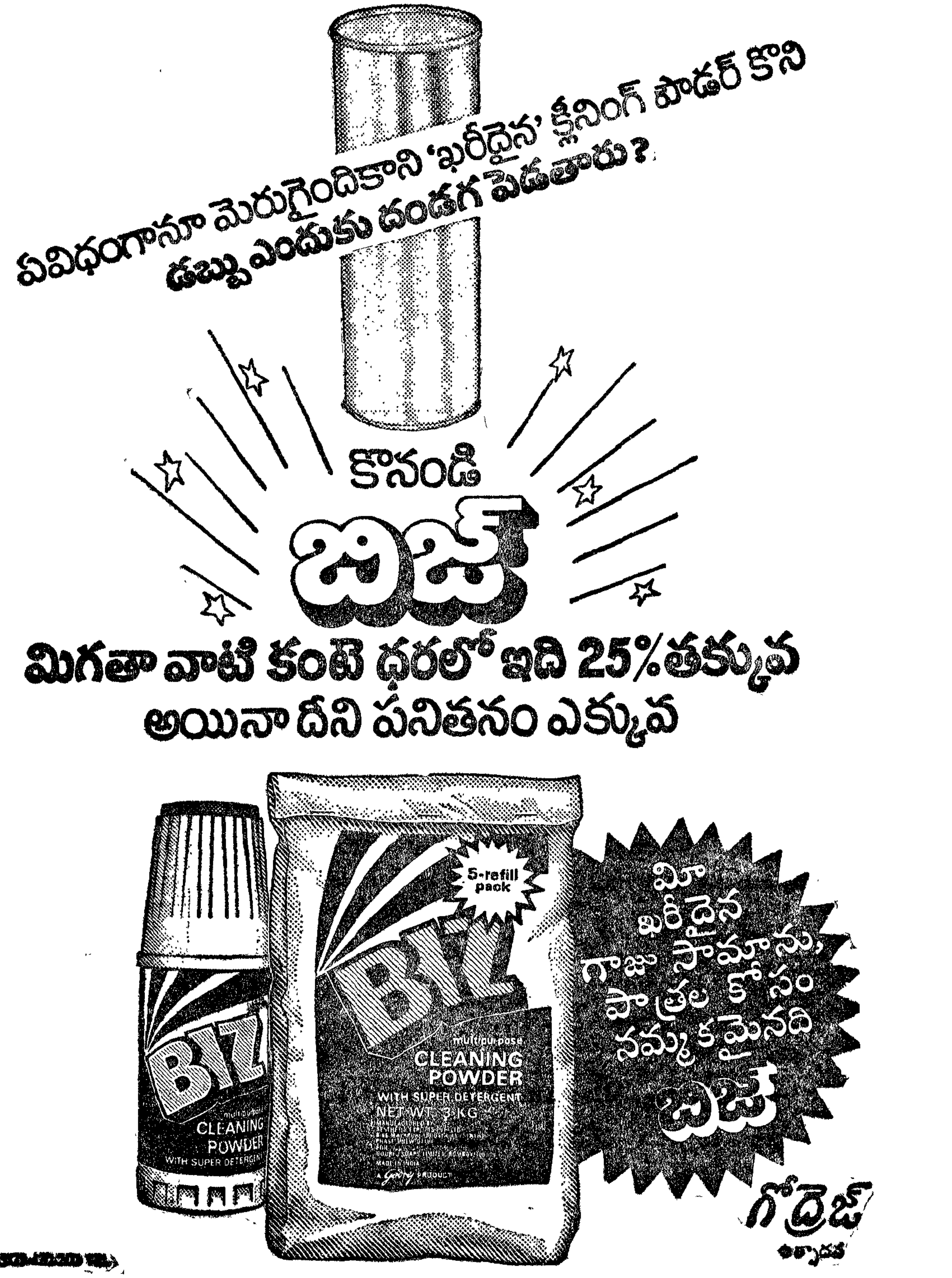

జట్టుకు చిదంబరం అగ్రనాయకుడు. కయ్యానికి కాలు దువ్వుతూ అడ్డం వచ్చిన వారందర్నీ చావగొట్టడం, సత్రం అరుగుమీద రాగిచెట్టు నీడ కింద అస్తమానమూ చీట్ల పేకాడడం, దారి వెంట అందమైన ఆడవాళ్ళెవరైనా వెళ్తుంటే ఈలలు వెయ్యటం, గంటల తరబడి మంచినీళ్ళ చెరువులో ఈతలు కొట్టటం ఈ బృందం యొక్క నిరంతర కార్యక్రమం

ఇవన్నీ విని ఇందిర లోపల మండిపోయేది. చిదంబరంతో నోరెత్తి మాట్లాడటం కూడా అసహ్యమనిపించేది. అయినా ఎన్నోసార్లు చెప్పి చూసింది. ఏమి లాభంలేదని తెలుసుకొని చెంపలు వేసుకుంది. ఒక్కనాడూ వేళకి అన్నానికిరాడు. ఇప్పుడు రెండుపూట్లా తన వేళకి తను తిని మూత పెడుతుంది. ఎప్పుడో వచ్చి చిదంబరం తనే పెట్టుకుని తింటాడు.

ఇదంతా తను చేతులారా కొనితెచ్చుకొన్నది కాదా? రామదాసుని ఇంట్లోంచి

ఆస్తి పంజరం

తరిమివేసిన తనకి ఇది తగినశిక్ష కాదా? ఆస్తిని గడ్డిపరకలాగా దులుపుకుని వెళ్ళిపోయిన రామదాసు రూపం ఎందుకో ఎప్పుడూ ఇందిర మనస్సులో మెరుస్తూనే వుంటుంది. చిదంబరం చేసే చిద్విలాసాలు చూస్తున్న కొద్దీ ఇందిరకి తనమీద తనకే రోత కలుగుతోంది. తన చేతులతో ఆస్తి అంతా ఈ గుండానికి అప్పగించేసింది. ఇక తను ఇష్టం లేకపోతే మాత్రం ఏం చెయ్యగలదు? ఈ పెంపుడు ఇల్లా పరిణమిస్తుందని ఎన్నడైనా అనుకుందా? కుర్రవాడి ఎర చూపించి తన ఆస్తినంతటినీ సరస్వతమ్మ ఇల్లా నిలువు దోపిడి చేస్తుందని తను కలలోనైనా తలపోసిందా!

తను ఎవరిని నిందించలేదు. తనే అంతకీ కారకురాలు. విత్తు నాటినవాళ్ళు కోతకొయ్యటానికి వెరిస్తే ఎల్లాగు?

నలభయ్యోపడిలో అడుగు పెట్టింది ఇందిర. కాని నూరేళ్ళూ నిండినంత విరక్తిగా వుంది. చిదంబరం గుండెలమీద కుంపటిగా తయారయ్యాడు. "ఫలానా వారి పెంపుడు కొడుకు!" అని అంతా హేళనగా వేలెత్తి చూపుతున్నారు. అతనివల్ల తమ వంశవృక్షం పూలతో కాయలతో కలకాలం పచ్చపచ్చగా వుంటుందని కొండంత ఆశతో పెంచుకుంది. అటువంటి చిదంబరం తనకి, చచ్చి స్వర్గాన వున్న భర్తకీ, పరువు మర్యాదలకి పేరు మోసిన తన వంశానికీ చెరిగిపోని మచ్చగా తయారైనాడు. ఏమి చెయ్యటానికి పాలు పోవటం లేదు. ఈ కత్తుల బోనులోంచి బైటపడేదారి దొరకటంలేదు. ఈ దుర్గంధపు వాతావరణానికి దూరంగా తీసుకుపోయే దోవ కానరావటం లేదు. తనని తిట్టుకుంటూ పరితాపంతో భగ్గున మండే కన్నీళ్ళతో ఇందిర దినమొక యుగంగా గడుపుతోంది.

ఇన్నాళ్ళూ సత్రంలో సమావేశమయ్యే

పాఠకులకు మనఃపూర్వక ధన్యవాదాలు

★ కల్పనతో 'కట్టే' కథలకు...కాంక్రీట్‌తో కట్టే కాంట్రాక్టులకు కొంచెమైనా సాపత్యం లేదు కాబట్టే, ఒక బలవత్తర కారణం వలన ప్రచురించిన "యువరాజు" తరువాత మరో పుస్తకం అయినా వేస్తామని మేము కలలో కూడ అనుకోలేదు "యువరాజు" నవల మేము ఊహించనంతటి గొప్ప పేరు సంపాదించింది. 100% పాఠకులు వందలాది విశేషణాలతో శ్లాఘించారు (దాపరికం దేనికి, "యువరాజు" గురించి వచ్చిన మాకందిన ఒకే ఒక ఫిర్యాదు — "అమెరికన్ ధర!") వింతమాత్రం ఎదురుచూడని "యువరాజు" ఘన విజయం మా కందించిన ప్రేరణ ప్రోత్సాహాలతో, మరో 6 నవలలు ప్రచురిస్తున్నాము. [పూర్తి వివరాలు 1వ పేజీలో] ఆరూ సాధ్యమైనంత చౌక ధరకే అందిస్తున్నాము...

☞ "యువరాజు"ను ఎంతగానో ఆదరించిన / ఆదరిస్తున్న / ఆదరించనున్న పాఠకులందరికీ మనస్ఫూర్తిగా నమస్కరిస్తున్నాము...

"యువరాజు" బౌండు ఎడిషన్ బుక్ షాపులో కొన్నారా?

★ యువరాజు" బౌండు ఎడిషన్ మార్కెట్‌లోకి వచ్చింది ఆగాయితు. 20-5-81 వరకు — బుక్ షాపులలో కొన్న పాఠకులందరు, తమ పూర్తి అడ్రస్‌తో, "యువరాజు" కొన్న CASH BILL మాకు 25-5-81 లోపల చేరేటట్లుగా, పంపవలసినదిగా కోరుతున్నాము. [డైరెక్ట్‌గా మామంచి పోస్ట్‌ద్వారా పొందినవారి అడ్రస్సులు మాదగ్గర వున్నాయి కాబట్టి వారు తెలపనక్కర్లేదు.]

20-5-81లోగా "యువరాజు" బౌండుఎడిషన్ కొన్న పాఠకులందరికీ ఒక ప్రత్యేక సదుపాయం కలగజేయాలని నిర్ణయించాము.

మా నిర్ణయం బవుండు ఎడిషన్ కొన్నవారందరికీ 31—5—81 లోగా తెలుస్తుంది...

VARALAKSHMI PUBLICATIONS, MADRAS-600017.

బృందాన్ని చిదంబరం ఇప్పుడు తీసుకొచ్చి ఇంట్లో తేషీటి వేస్తున్నాడు. కేరింతలూ, ఈలపాటలూ, కూనిరాగాలూ, మోటసరసాలు ఇల్లంతా మోగిపోతున్నయ్. ఆ చీట్లాటకి పగలూ రాత్రీ విరామమేలేదు.

పేకముక్కలు చకచకాకలుపుతూ మధ్యలో "ఏయ్ మా కందరికీ కాఫీ తీసుకురా!" అని చిదంబరం ఒక పొలికేక వేశాడు. అది విని కూడా ఇందిర పలకలేదు. "నీకే చెప్పేది నీకేమైనా చెముడా ?"అని చిదంబరం మళ్ళీ అరిచాడు.

కూచున్న ఇందిర త్రుళ్ళిపడి లేచి పొంగి వస్తున్న అభిమానంతో చీట్లాట జరుగుతున్న గది గుమ్మం దగ్గరికి వెళ్ళి నిలబడి గుడ్లు ఉరుముతూ "జాగర్తగా రానీమాటలు. నేను నీకింద దాసీననుకున్నావా ? పోముందు, బయటికి నడూ ఈ రౌడీ మూకని తీసుకొని, నా గడప తొక్కితే నేనూరుకోను. నడూ బైటకి" అని ఎక్కడలేని ఆవేశమూ వచ్చి అరిచింది.

క్షణంసేపు ఆట కట్టుబడి పోయింది. ఇందిర ఉగ్రస్వరూపం చూసి అంతా పిల్లులైపోయి కూచున్నారు. చిదంబరం మరుక్షణంలోనే తెప్పరిల్లుకుని "మవ్వెవరివి నాకు అడ్డు రావటానికి ? ఇవాళ చీట్లాడుతాం రేపు తాగి తందనాలాడుతాం. ఎల్లుండి భోగం వాళ్ళని తెచ్చి తైతక్కలాడతాం. నీకేందుకు. అసలు నీకేం హక్కుంది ? ఇది నా ఇల్లు: ముందు నువ్వే బైటికి నడూ" అన్నాడు. అక్కడ చేరిన కుర్రాళ్ళందరూ వారేవా, వహ్వా, సెభాష్, అని కేకలు ఈలలు వేశారు. అందరి ముందు ఇందిర తల కొట్టేసినట్లు అయింది. ఆ క్షణంలో తల వేలకేసి కొట్టుకొని చావాలనిపించింది. అవమానంతో, ఆవేశంతో, ఆక్రోశంతో గజగజవణికిపోయింది. "పశువా! సిగ్గులేదా?" అని అరచింది.

"తెలుస్తూనే వుంది ఎవరికి సిగ్గులేదో, యింతమంది మొగాళ్ళముందుకి రావటానికి నీకు సిగ్గుందా? ముందు నడు బైటకి, నా ఇంట్లోంచి పో అవతలకి" అంటూ పిచ్చెత్తిన వాడిలాగు మీదికి వచ్చాడు.

"ఆగు, తొందర పడకు. ఇదుగో ఇప్పుడే నేను వెళ్ళిపోతున్నానులే. నీ యిష్టం వచ్చినట్లు వూరేగు" అంటూ ఇందిరమ్మ గబగబా వెళ్ళిపోయింది.

* * *

ఆస్తి పంజరం

"ఎక్కడికి వెళ్తున్నారు మీరు ?" అని పక్కనే కూచున్న మనిషి అడిగింది. నుదుట చేరెడు బొట్టూ, అక్కడక్కడ నెరిసినజుట్టూ, సంతృప్తితో నిండి తొణికే ముఖమూ.

"యాత్రలకి బయలుదేరానండి" అంది ఇందిరమ్మ.

"మళ్ళీ ఎన్నాళ్ళకి ఇంటికి తిరిగి వస్తారు. ఏందుకోనమ్మా! బయలుదేరిన దగ్గర్నుంచీ నా మనస్సు ఇంటిమీదే వుందమ్మా !"

"చేతులో డబ్బు ఉన్నంతకాలం ఒంట్లో వూపిరున్నంత కాలం యాత్రలు చేద్దామనుకుంటున్నానండీ" అంది ఇందిరమ్మ విరక్తితో.

"నా కంత నిబ్బరం లేదమ్మా! అప్పుడే మనస్సు పీకుతోంది. వారెల్లా వున్నారో? మా పెద్దవాడెల్లా వున్నాడో? చిన్నవాడు బళ్ళోకి పోతున్నాడో లేదో. మా అమ్మాయి—కొడుకు అక్షరాభ్యాసం నాటికి తప్పక రమ్మని రాసింది. గంగా స్నానం చేసి తిరుగు రైల్లో వెళ్ళిపోతాను, అయితే నీకు పిల్లలెందరమ్మా ?"

"నాకు బిడ్డా పాపా ఎవ్వరూ లేరండి" అని ఇందిర చాటుగా కళ్ళు తుడుచుకుంది. ఆమెని వెనక్కి గుంజుతున్నట్లు తనని బలంగా లాగే అనుబంధం లేదు. తన కెవరూ లేరు. తన హృదయం ఎడారి. తన జీవితం విలువలేని మరుభూమి.

అలా మనస్సు శూన్యంగా బరువుగా తోచినప్పుడు భర్తని తలచుకుంటుంది. తలుచుకోగానే ఎందుకో తెలియకుండా రామదాసు కూడా గుర్తొస్తాడు. ఆ స్మృతి ఆమె నెంతో వేధించి బాధించుతుంది.

"మీ టికెట్ ఏది ?" అంటూ ఎవరో ఖాకీసూటుతో హ్యాటుతో పెట్టెలో వున్న అందరినీ తనిఖీ చేస్తున్నాడు. ఇందిర చేతి సంచిలో పర్సులోపెట్టిన టికెట్ బైటికితీసి చేతులో పుచ్చుకుని కూచుంది.

"అమ్మగారూ! నమస్కారం. మరచిపోయారా ? గుర్తువట్టలేదా ? నేను రామదాసుని. ఎక్కడికి వెళ్తున్నారు" అని ఎంతో ఆప్యాయంగా అడిగాడు.

ఇందిరమ్మ విస్మయంతో వెలవెలపోయింది. తనుకున్నా నోట మాట రావటంలేదు. గుండె దడదడ కొట్టుకుంటోంది. రామదాసు ముఖం చూడలేని చిన్నతనం ఒకప్రక్క, జన్మలో తిరిగి చూడలేననుకున్న అతన్ని కలుసుకోగలిగాననే పారవశ్యం ఒకప్రక్క ఆమె హృదయాన్నిమథించివేసినయ్. ఎంతో సేపటికి అతి ప్రయత్నంమీద "బాగున్నావా రామదాస్" అని అడిగింది.

"మీ దయవల్ల బాగున్నానమ్మా మా యింట్లో మీరు తప్పకుండా దిగి ఒకరోజుండి వెళ్ళాలి. నా మాట తీసెయ్యకండమ్మా" అని బతిమాలుకున్నాడు.

అమ్మా అన్న పిలుపుకోసం తపించిపోయిన ఆమె హృదయం మీద ఆ మాటలు పన్నీటి జల్లులాగా సోకినై. "ఓ! తప్పకుండానూ! దిగటమే కాదు నువ్వు వెళ్ళమనేదాకా వెళ్ళనే వెళ్ళను. తెలుసా?" అంది ఇందిరమ్మ చిరునవ్వు నవ్వుతూ.

"అంతకంటే ఇంకేం కావాలమ్మా ? ఈ విధంగానైనా మీ ఋణం కొంత తీర్చుకుంటాను" అన్నాడు రామదాసు. మూలగాలి తగిలిన శ్రావణ మేఘంలాగా కరిగిపోయింది ఇందిరమ్మ హృదయం.